

כל כנויי פרק ראשון נדרים

בז מ"י פ"ח מה"ל
מזוה"ל ב' סמך
עשן קפי:
בז ב' מ"י שם פ"ב ה"ל ח
סמך לאון נר:
ג' טו"ש י"ד ס"ר ריע
קפי ג':
נד מ"י שם פ"ב ה"ל א
פ':
ז' ה מ"י פ"א מה"ל
נדרים ה"ל כ' סמך
לאון נר טו"ש י"ד ס"ר
רו קפי' א:

מוסף רש"י
ואם גילה על אחת
משלשתן יצא. חטאת או
עולה או שלמים דג'
קרבנות מאובין נו אמרינן
כספיי דדי דר וחתי שמה
הוא י"ן. אחר משעל ומי
(ערכין בא. ובע"ז ובה"ט
נה. י"ט.)

תוספות

ובי גילה על אחת
משלשתן יצא. כי מור היה
לענין שמתב' ג' קרבנות
חטאת ועולה ושלמים ואלו
לענין שיהא מותר ביין
ולא לעבור משום כל
תאמר קמ"ל: באי חרירשו
דאין מתפסו בגדר. דמי
הו מיר מילתא מיב
להביא קרבן: הבאת
חלב לבפרה קאתי. ופיך
כל תאמר אלל מיר לא
לכפרה קאתי ולכן ליכא
כל תאמר: והרי הבאת
וירדת. דמתעב ליה לחתה
ככלל שאר חטאות מימה
תיקש ליה אפאי אלטריך
היקשא לקרבן וחד למימה
ככלל שאר חטאות: הריא
קא שריא ליה ליביב'
בקרביש. ע"ג דמיר נמי
שוי ליה (נמי) לשמות ביין
אין זה מזה אבל לכלול
בקרביש מזה הוא דמיב
ואללו חטות אשר כפר
בטעם הלך שייך היה: למה
לי הישא. אלל לעיל גבי
כל תאמר לא פיך דאין
עושין מן הדין אלל לא
מני למינן גבי כל יחל
דלמי כנה מניו דלא שייך
מני הא טעמא דמיב
נדר משום עיני נפש גס
מניו ומי נש עיני נפש:
נדרים ליה קיזוואת.
ובנדרים כי נדר סתם
לעולם הוא אכל מירות
אימא לא דקטן מירות
שלשים יום קמ"ל דהך עיני
נפש ומיפ"י אב"ש שמואל'
בבולן עד שיאמר בו'.
פירוש מודרני מןן לאו
כלום למודיה אלל שאני
אוכל לחודיה ודאי אסור
ומתני פירוש קמפרט ליה
מודרני מןן כלומר שאני
אוכל לך: מיתבי מודרני

קשריה לה למיכל בקדשים. כדכתיב וכפר עליה הכהן וטהרה(ה) ואכילת
קדשים מזוה היא כגון אכילת פסחים דהאשה נמי מחייבא: סימי
זמה מלינו מנדורים א'. הא דלאקשי הכא גבי הפרה ולא אקשי לעיל גבי
דיות הך פירכא *משום דידות למלקות נמי מיימי להו *ואין עושין מן

הדין אלל גבי הפרה שייך למפרך
תיתי זמה מלינו: משום דלית ליה
קיוואת. הילכך דין הוא שיפר שלל
מלעבר בזבית עולמית. וכי מימא כיון
דמירות חית ליה קיוואת נקיש נמי
נדרים למירות ומימא סתם נדרים
שלשים יום לימא דלשון נדר כולל
נדר הקדש ונדרי אסור וכיון דנדר
הקדש לית להו קיוואת שהמקדש
בזמה למזבח קדשה עולמית נדר
איסור נמי דכוותיהו דשפיר דמי
לאקושי נדרים להדדי: זכונו עד
שיאמר שאני אוכל כזולן דהיינו
מודרני מופרשי מרוחקי דמתני' עד
שיאמר וכו' כלומר דמתני' חדא קמני
ושאני אוכל אמודרני מופרשי קאי דאי
לאו ליה לא משמע איסור כלל ואפי'
יד שאני מוכיח לה הוי: מיסיני
מודרני מןן וכו'. בשלמא מתני'
לא קשיא עליה דשמואל דכיון דלא
תני זה אלל חד אסור איכא למימר
דסיפא פירושא דרישא אלל דברייתא
דמימא אסור אסור משמע ליה דמילי
קמני דאי לא לא לימא אסור
עד סיפא. ומתוך ה"ק דג"א ומש"ה
שייך למיתני אסור בזמנא דנדריו.
ולקמן פריך א"כ אסור דסיפא למה
לי וזדין הוא דליקשי ליה הכי מיד
אלל דעדיפא מיניה ומקשה ליה לפוס'
סברא דמקשה: והסנהא איפכא.
הך דברייתא לאו סיפא דברייתא
דלעיל הוא דאי"כ הוה ליה למימר
והא קמני סיפא: מודרני מןן וכו' הרי זה אסור. וליכא למימר
דסיפא פירושא דרישא וזד"א קמני דומיא דאיך דבשאי אוכל לך
ליכא מןן דפגי דמיתסר: סימי הכי וכבר אמר. כלומר קמ"ל דע"ג. דכבר אמר מודרני מןן כריך לומר שאני אוכל לך דאי לא לא
מיתסר: אי הוי היינו רישא. לאו רישא ממש קאמר אלל כיון דלייתי הך דברייתא קמייתא ממני הך קרי לה רישא כלומר ראשונה.
והכי פירושא אי אמרת בשלמא דבמודרני בלחוד אסור משו"ה שני האי תנא ונקט מודרני כפיפא כי היכי דלא נטעי למימר דחדא קמני
וזד"א קמני ואע"ג דלידך תנא לא חש דנטעי ביהכי האי תנא רנה לבאר יומת אלל אי אמרת דחדא מילתא קמני הוה ליה להאי תנא
נמי למיתני כלידך תנא וטפי שייך למתני זד"א מלמתני זכר אמר: ועוד אסור אסור ל"ל נלמני. כלומר אסור דסיפא קשיא ליה:
אלל ה"ק שמואל. דודאי שמואל גופיה מודה דהך מתייתא מילי מילי קמני דכח חד מתסר אלל מיהו קאמר דמתני' חדא קמני דאי
מילי מילי קמני היכי תני בחד אסור דלא שוו דבמודרני מןן שניהם אסורין ובשאי אוכל לך הוא אסור וחזירו מותר בשלמא מתייתא קמני
אסור אסור ומשמע שפיר כל חד וחד כדנייה אלל מתני' אי מילי מילי נמי קמני אסור אסור ה"ל למתני אלל ודאי חדא קמני והוא אסור וחזירו
מותר ומש"ה קאמר דהאי דינא לימא אלל בזמנא נמי שאני אוכל לך אלל מודרני מןן לחוד שניהם אסורין. ואיכא למידק לפוס'
סברא דמקשה דמתני' מילי מילי קמני היכי קאמר שאני אוכל לך אסור דמה נפשו אי דלמר דהיא קונס שאני אוכל לך נדר גמור הוא
ולא דזמתני' קמני הוה גבי דיות ואי דלא אמר קונס דילמא דאכילנא משמע ולא מיתסר כלל י"ל לעולם דלא אמר קונס וכי"ת מימא
דאכילנא קאמר אי"כ מנאי לישנא דשאני אוכל לך אוכל לך הוה ליה למימר אלל ודאי כיון דקאמר שאני ה"ק מה שאני אוכל לשאלך יחא
אי זה דבר ודנאי ויהי קונס ומשום האי טעמא האי טעמא נמי ליכא לאקשוי אמאי אמרינן דהוי ד נלדר ולא אמרינן דלמה יד לשבועה משום דשאני
משמע שהוא מוכיר החדש דהיינו מה שיאכל וכי האי גוונא שייך בנדר ולא שייך בשבועה. וא"ת מינא למאן דגריס בזמתני' שאני בלל יו"ד אלל
למאן דגריס שאני צו"ד קשיא דאי לא הזכיר קונס מימא דיד הוא לשבועה ולא לנדר דהאי לישנא דשבועה מיסר נפשיה אחפלא ואי
בשהזכיר קונס נדר הוא ולא יד והיכי תני ליה גבי דיות. יס לומר לעולם דשהזכיר קונס ואפילו הכי כיון דלמיר ליה בלשון שבועה דהיינו
שאני דהוא מיסר נפשיה אחפלא הוה ליה יד לנדר ולא נדר גמור דנדר שאמרו בלשון שבועה הכי דיניה וכמו שכתבתי למעלה (ב' ד"ה אה"י):

שם גילה על אחת משלשן. דמיר חייב שלש קרבנות עולה
חטאת ושלמים כדכתיב והקריב את קרבנו לה' כבש בן שנמו
תמים וגו' (במדבר ו) ואם לא הביא אלל חטאת מגלה עליו והיינו
חדוש משא"כ בשאר קרבנות ולהכי אימא אינו עובר בכל תאחר

קמ"ל: ואז"ל מאי חידושיה דאין
מספיוסו בנדר. כדאמרינן לעיל דאי
אמר הכי עלי חטאת נזיר לא מתפסי
ליה: אפיא לנפרה. דהאי כריך
כפרה משום חלב שאלל וכיון דלכפרה
קא אמי קאי בצל תאחר אלל נזיר
לא עביד שום חטא דליצעי כפרה:
סימי זמה מלינו. בנדרים אז
מיפר: אלל גבי נזירות דלית ליה
קיוואת. דכיון דלא מיתסר אלל עד
אותו ומן ימתין עד לזמן ולא לעבור
ליה קא משמע לן היקשא דהיקשא
ליכא למיפרך כמו זמה מלינו:
אמר שמואל כזולן. כלל הני דקמני
בזמתני' מודרני מןן מופרשי
מןן וכו' לא הוי נדר ועד שיאמר
שאני אוכל לך אי מיתסר בזמנו
(א) דכר: הכי קמני. כלומר חסורי
מיחסרא: זמה נדרים אמורים.
דאסור כי אמר מודרני מןן בזמנא נמי
שאני אוכל לך: והסנהא איפכא.
דלא מצינא אמרת דז"א: סימי הכי
דהכי קמני שאני אוכל לך ושאיני טועם
וכבר אמר שיעקרא מודרני מןן
אסור אלל אמר שאני אוכל לך בלכד
או מודרני מןן אינו אסור אפי"כ
אמר לתרייהו דהיינו נדר גמור: אי
הכי היינו נמי רישא. דקמני מודרני
מןן דברייתא קמ"ל. ועוד. אי הכי
הוא כדמתב' תרי יומני אסור למה לי
למיתני: אלל. הכי אמר שמואל
טעמא דלמר נמי שאני אוכל לך הוא
אלל

דאיסור אסור בלכד דמתני' בנדר בלכד קאמר דאסור דקמני אסור:
אלל

אלל
למה ליה (נמי) לשמות ביין
אין זה מזה אבל לכלול
בקרביש מזה הוא דמיב
ואללו חטות אשר כפר
בטעם הלך שייך היה: למה
לי הישא. אלל לעיל גבי
כל תאמר לא פיך דאין
עושין מן הדין אלל לא
מני למינן גבי כל יחל
דלמי כנה מניו דלא שייך
מני הא טעמא דמיב
נדר משום עיני נפש גס
מניו ומי נש עיני נפש:
נדרים ליה קיזוואת.
ובנדרים כי נדר סתם
לעולם הוא אכל מירות
אימא לא דקטן מירות
שלשים יום קמ"ל דהך עיני
נפש ומיפ"י אב"ש שמואל'
בבולן עד שיאמר בו'.
פירוש מודרני מןן לאו
כלום למודיה אלל שאני
אוכל לחודיה ודאי אסור
ומתני פירוש קמפרט ליה
מודרני מןן כלומר שאני
אוכל לך: מיתבי מודרני

תרי נזירות בבוח בצינו. מנדרים האי מה מלני לאו דוקא אלל הוא בנזירות היינו נדר עני נפש עלמן: ומשני דילמא
נזירות סתמו היא דדוקא גבי נדרים דלית להו קיוואת ואם קבע זמן אסור עד שיגיע הזמן ואם בפתח אסור לעולם
והקפידה תורה שלא מתנגה על בעלה: שאני אוכל לך. כלומר בקונס יהא עלי מה שאוכל לך ולי"ג שאני אוכל לך שאין
לנדר מקום לחול עליו: בבולן עד שיאמר שאני אוכל לך בו'. בכל ג' לשונות האמורין ברישא אלל אמר לחוד מהה אינו
כלום עד שיאמר עם אחד מהם שאני אוכל לך או שאני טועם לך ומיהו שאני אוכל שאני טועם לחודיה מודה שמואל
דאסור והאי דנקט הני שלשה לשונות דרישא לאשמעוין דאין מעילוס בלא שאני אוכל שאני טועם: מיתבי מודרני בוכך
מופרשיני בוכך בו'. מברייתא קא פריך משום דקמני בה מרי יומני הוי זה אסור והאם קא משני דג"א קמני: ופריך
והרגיא איפכא. מללא קאמר והמניא סיפא מכלל דברייתא אחרייהו היא ובהך דברייתא לא שייך לטעוי דג"א כיון דקמני
בגרישא שאני אוכל לך ותיק לטעוי וכבר אמר מודרני מןן לשמעוין דמודרני מןן לא אמר כלום עד שיאמר שאני אוכל
ומיהו אלל אמר שאני אוכל לחודיה אסור: אי הבי היינו רישא. כלומר היינו דברייתא קמייתא ואמאי שני לשונות מל' דברייתא
קמייתא ומתוך זה הוכיח לדמוך ולתוך וכבר אמר ויומר היה רשאי לשנות מודרני מןן חתלה מוחקתא דברייתא כפסטה
בלשון דג"א אלל ש"מ לימא דלשמואל ומודרני מןן חתלה לחודיה מיתסר והכי עשה דבאחרונה כדי שלא מוכל לפרשה
בלשון דג"א ועוד כיון דכלל חדא לחודא מיתסר אין קפידא היך שגס ועוד משום דבמודרני מןן אסור ואפילו בהנאה
עשה דבאחרונה להסיף איסור הנאה: ועוד אסור אסור למה לי. לקמייתא ואכתמימא קא פריך:

וכא ללא תני שניהם אסורים משום דתנא ברישא שאני טועם לך דאי אינו אסור אלל מודרני:

(א) נזיר כח: מה. ובחיל נה.
מנחות ה. ערכין פה.
(ב) נזיר ה. וסם נמאן.
(ג) נזיר מוס' מ"ק כב: ד"ה
ולבמתה ומוס' מנחות לא:
ד"ה אלל פ' ז. וקראת' ז'
(ה) ע"ש תורה"א ל"ה

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה אמר שמואל
וכי בלאו נדר ס"ד:

גליון הש"ס

גבי' והרי הבאת וילדת
היא אחת לבפרה. חטאת
לי מהיכן פשוט יומת חטאת
וילדת מחטאת מיר וזמנו
דהיינו אמרינן דחטאת
מיר אינו בכל תאחר כיון
דלא מתפסי בנדר וקרא
דכי דרשנו לא חייבי בכל
חטאות אלל בחטאת חלב
ה"ג לא היינו מוקמינ'
לקרא בשלל וילדת היינו
אמרינן בחמת דחטאת
וילדת ליכא כל תאחר
אלל לבנדר דכרשה מיקשא
דבמתנת מיר איכא ב"ת
ה"ג בחטאות וילדת ל"ע:
שם משום דלא אית
ליה קיוואת. עיין לקמן
דף כ ע"א. מ"ה"ה מי
שגרי: שם ועוד אסור
אסור לב"ש. עיין בזבנות
לא ע"ג מ"ה"ה אי"כ:
בהר"ן ד"ה תתי' בפה
בצינו. פירוש ידירות
לבקרוב. ע' לקמן דף ו'
בהר"ן ד"ה מודה היה
ר"ע: בא"ד אין עונשין
מן הדין. עיין מ"ל פ"ב
ה"ו מה"ל מזוה"ל:

הגהות מור"ב רנשבורג

(א) בהר"ן ד"ה ממי זמה
מלני וכו'. ר"ע מנזיל
דמירי מזה מנה מניט
אין לקמן עליו נדבס מזה
אמרין אין עונשין מן הדין
ובמומניו סתפוסה מזה
המשנה למלך והאחרונים
הגליס אחרי:

פירוש הרא"ש

ואם גילה על אחת
משלשתן יצא. ומותר
לשמות וין וקיוואת למיס
וישליט קרבנותיו ומשנה
היא פ"ג' ג' מנין (ד'
מה"ל). הבאת חלב אחיא
לבפרה. ועל איסור כריתו
חלו רשאי שיעבור בכל
תאחר: קא שריא לה
דביב' בקרביש. שאכילת
קדשים מזהו היא דמתי
ואללו אונס אשר כפר בטע'
ועוד שלל ביבוא לדי נזיר:

